

Doorsneden Landschap

22 sept t/m 28 okt 2007

H1

Kunstenlab
Kunstcentrum Hengelo
Kunstvereniging Diepenheim

Voor meer informatie zie
www.kunstenlab.nl

Over de manifestatie Doorsneden Landschap
zal op 25 oktober 2007
een publicatie verschijnen.

Locaties onderzoek Weeffouten

Ontwerp en fotografie: www.houdbaar.nl

Tekst: M. Siezen, VB Copy

Druk: Thieme Deventer

Locatiekaart: Jeroen van Westen. Met dank aan Tauw BV en Allert van Westen. Bronnen: Hottinger Atlas; Grote Historische Atlas Overijssel 1905; Top-krt 1966

Met dank aan: Provincie Overijssel, Tauw, gemeenten Deventer, Voorst en Wierden, Stichting Oudheidkamer Enter, Stichting IJssellandschap, Waterschap Rijn en IJssel, Rijkswaterstaat, grondeigenaren en bewoners.

Doorsneden Landschap

22 sept t/m 28 okt 2007

Tijdelijke kunstwerken in
het landschap langs de A1
én een verhalenbundel

H1

Welkom bij Doorsneden Landschap

Hoe vaak ziet u niet als u naar links of rechts kijkt langs de snelweg een bomenlaantje dat ineens ophoudt of de loop van een beek die doorkruist wordt? In het kunstproject *Doorsneden Landschap* hebben we aandacht voor het landschap dat door de aanleg van een snelweg letterlijk doorsneden is. Met de aanleg van de snelweg A1 zo'n dertig tot veertig jaar geleden zijn niet alleen historische landschappen maar ook sociale structuren doorsneden.

Het onderzoek *Weeffouten*

De basis van deze manifestatie wordt gevormd door een onderzoek van beeldend kunstenaar Jeroen van Westen. Hij selecteerde tien locaties waar de doorsnijding door de weg nog steeds duidelijk zichtbaar en soms ook voelbaar is. Die locaties heeft hij betiteld als *Weeffouten*. Historicus Siebe Rossel voorzag de locaties van een historische context. Al deze bijzondere plekken zijn voor u bereikbaar!

Vanaf de snelweg bezien bieden deze plekken vaak een verrassend beeld op het oude landschap en op oude structuren. Drie kunstenaars en een kunstenaarsduo kunstenaars gingen daarna aan de slag. Het resultaat, enkele tijdelijke kunstwerken met ieder een eigen verhaal, is te bewonderen bij Wilp, Bathmen en Enter. Het vierde kunstwerk is een verhalenbundel.

A1 Weeffouten Jeroen van Westen

Locatie (1) Slangengat-Kelder, bij Wilp

Bij Wilp is het onderzoek *Weeffouten* door beeldend kunstenaar Jeroen van Westen in kaart gebracht. Hierop staan de tien locaties langs de A1 aangegeven.

Jeroen van Westen (Beverwijk, 1955) neemt de openbare ruimte zelf tot onderwerp en materiaal van zijn werk. Hij observeert en onderzoekt de wisselwerking tussen natuur (landschap door de tijd) en cultuur (ingrepen van de mens in het landschap). In zijn projecten doet hij voorstellen voor nieuwe of herziene landschapsstructuren, meestal daar waar door bijvoorbeeld woningbouw grootschalige ingrepen in het bestaande landschap worden gepleegd. Hij overstijgt met zijn projecten de grenzen van de disciplines.

Route naar Streilerweg, Wilp

A1 Deventer richting Apeldoorn

: Afslag 22 Twello

: Linksaf Fliertweg op, onder A1 door

: Rechtsaf Molenallee richting Posterenk

: Na ca 1 km rechtsaf Streilerweg op (door Posterenk rijden)

: Na ca 500 meter aan de linkerkant

A1 Apeldoorn richting Deventer

: Afslag 22 Twello

: Rechtsaf Fliertweg op (vervolg zie boven)

STREEKROMAN (Doorsneden Landschap) Q.S. Serafijn

De niet vertelde verhalen van het landschap. Tien locaties langs de snelweg A1, van Twello tot aan de grens met Duitsland

Q.S. Serafijn (Roosendaal, 1960) is beeldend kunstenaar, schrijver en zoals hij het zelf noemt 'aantekenaar'. Hij is bovenal een scherp observator en dat komt zowel in zijn beeldende als in zijn verhalende werk tot uiting. Voor de manifestatie *Doorsneden Landschap* schreef Q.S. Serafijn een aantal korte verhalen, soms niet meer dan observaties van ontmoetingen, bespiegelingen, afsnijdingen. Als rode draad in de verhalen gelden de snelweg A1, de tien locaties uit het onderzoek van Jeroen van Westen en Siebe Rossel en een bijzondere balans tussen feit en fictie. Deze literaire teksten en tekstjes kenmerken zich door een grote opmerkingsgave, een beeldende taal, verbeeldingskracht, gevoel en humor. Het resultaat is een zeer eigentijdse 'streekroman'.

STREEKROMAN (*Doorsneden Landschap*) door Q.S. Serafijn is verkrijgbaar bij de VVV kantoren van Apeldoorn, Deventer, Enter, Hengelo, Enschede en bij de drie A1-organisaties. Een selectie van de verhalen is ook als luisterboek verschenen en gratis af te halen bij de VVV's en de tankstations langs het A1-traject. Deze audio-versie kunt u ook downloaden via www.kunstenlab.nl.

Doorgang A1-115-2007 Simcha Roodenburg

Locatie (3) Schipbeek, kilometerpaal 115 bij Bathmen

Vroeger was de Schipbeek een belangrijke verbinding over het water naar Duitsland. De Deventer houtzagerijen vervoerden houtvloten over de Schipbeek vanuit het Duitse achterland. Nu dient de Schipbeek slechts nog voor het ontwateren van de landbouwgronden in het gebied en voor recreatie. In zijn ontwerp voor een kunstwerk in het kader van de manifestatie *Doorsneden Landschap* heeft Simcha Roodenburg (Amsterdam, 1963) zich laten inspireren door deze historische context en natuurlijk door de plek zelf. Hij toont in zijn werk een voorkeur voor het werken met hout. Voor de Schipbeek heeft hij een vlot van ruwe boomstammen gebouwd dat bestaat uit drie delen die in elkaar schuiven. De boomstammen zijn door middel van touwen aan elkaar verbonden.

Route naar het einde van de Beekwal in Bathmen

A1 Deventer richting Hengelo

: afslag 25

: Bij T-splitsing rechts Marsdijk op

: na 700 meter linksaf Rossemansweg op

: na 1,2 km linksaf Beekwal op (doodlopende weg)

A1 Hengelo richting Deventer:

: afslag 25

: links Baarhorsterdijk op

: links Marsdijk op (over snelweg)

: (vervolg zie boven)

Buren Broos

Locatie (5) Zuideresch, kilometerpaal 132/133 bij Enter

Met het project *Buren* koppelt duo Broos, kunstenaars Zeger Reyers (Voorburg, 1966) en Pietertje van Splunter (Goedereede, 1968), voor de duur van één dag een sociale handeling aan een landschappelijk beeld. De Flank es die door de A1 doorsneden is, wordt die dag zichtbaar gemaakt. De families die op de 'oude' plekken wonen hangen allemaal op dezelfde dag de witte was buiten. Ook herleven de aloude bleekvelden, waar de witte was te drogen en te bleken werd gelegd in de zon. De contouren van de es worden vanuit de lucht zichtbaar. De kunstenaars leggen vanuit een helikopter de beelden op video en foto's vast. Dit beeldmateriaal wordt gedurende de manifestatie op een billboard en bij *Het Oonderschoer* in Enter aan het publiek getoond (gebouw naast de VVV). Openingstijden: ma-zo 14.30 uur – 16.30 uur.

Sinds 2004 werken beide beeldend kunstenaars al samen als Broos aan projecten in de openbare ruimte. Zij laten zich onder andere inspireren door de achtergronden van een bepaalde plek. Beiden voeren ook autonoom werk uit.

Route naar video- en fotoverslag

A1 beide richtingen

: Afslag 28 richting Rijssen N347

: Op T-splitsing richting Enter

: 1e afslag rechts richting Enter

: Rechtsaf naar Enter (recht door over 1e rotonde)

: vervolgens zie I en II

I Billboard

: Doorrijden tot T-Splitsing;

: Rechtsaf Dorpstraat in

: Dorpstraat uitrijden (wordt Goorseweg)

: Direct voor viaduct onder A1 rechts bij bushalte

: Braamhaar (ter hoogte Vonderweg)

II Presentatie video en fotoverslag

in *Het Oonderschoer*, (*Hogebrink 4, naast de VVV in Enter*)

: Doorrijden tot T-splitsing;

: linksaf Dorpsstraat in

: Doorrijden tot voorbij houten klomp

: Linksaf Hoge Brink op

Station 03 Paul Segers

Locatie (6) Wolves, kilometerpaal 135/136 bij Enter

Ook hier wordt een es doorsneden door de snelweg de A1. Ditmaal is het de Wolves. Het zijn de tegenstellingen tussen natuur en cultuur die een belangrijke inspiratiebron vormen voor beeldend kunstenaar Paul Segers (Eindhoven, 1976).

Paul Segers ontwikkelde voor *Doorsneden Landschap* een monumentale sculptuur in het landschap, die enerzijds doet denken aan een vreemd futuristisch luchtschip en anderzijds verwijst naar boerenschuren, uitkijkposten en aloude windmolens in het landschap. Rondom een stalen frame op poten heeft de kunstenaar aluminium golfplaten aangebracht. Daarin zitten uitsparingen als vensters. De windmolen zorgt voor opwekking van energie, waardoor licht gaat branden in de sculptuur. De kunstenaar verbeeldt met dit werk een denkbeeldige visie op de ontwikkelingen op het boerenland.

Route naar Zeendamsweg in Enter

A1 beide richtingen Afslag 28 Rijssen

: N347 richting Rijssen

: Sla linksaf bij N347/Rijksweg S15

: Sla rechstaf bij Rijssenseweg richting Enter

: Ga recht door over 1e rotonde;

: Bij T-splitsing linksaf Dorpstraat in

: Sla direct rechtsaf bij Bornerbroekseweg

: Sla rechtsaf bij Wolvesweg (buiten de bebouwde kom)

: Over de A1 1e weg linksaf Zeendamsweg in

: Na ca 600 meter links in het weiland